

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

MAJLIS KHUDDAM-UL-AHMADIYYA BELGIË/BELGIQUE

*Hervorming van de naties is onmogelijk zonder de hervorming van de jongeren
Réformation des nations est impossible sans la reformation des jeunes*

Bloeddonatie

door Tasleem Ahmad Raza

Een bloeddonatie is een vrijwillige afgifte van [bloed](#) door een [bloeddonor](#). Het bloed kan bestemd zijn voor een [patiënt](#) die een [bloedtransfusie](#) nodig heeft, maar ook voor de fabricage van medicijnen. Een bloeddonatie vindt meestal plaats op een [bloedbank](#), waarna het bloed getest en bewerkt zal worden, voordat het naar een patiënt in een [ziekenhuis](#) gaat.

Donors

Natuurlijk mag men nooit iemand dwingen, om bloed te geven. In die betekenis, is elke bloeddonor een vrijwillige donor. Het idee achter het belangeloze donorschap is dat men eerlijker zal zijn bij het beantwoorden van de medische vragenlijst, waardoor vóór de donatie een betere inschatting kan gemaakt worden van een eventueel risico van de bloeddonatie voor de donor of voor de ontvanger. In België mag men bloed geven vanaf zijn 18de tot de dag voor men 66 jaar oud wordt, daarna niet meer.

Een donatie

In België mag men maximaal 4 keer per jaar bloed geven. Men mag ook maximaal 30 maal per jaar bloedplasma geven, of 26 keer per jaar als men ook bloed geeft. Een donatie van bloedplaatjes kan tot 24 keer per jaar. Voorafgaand aan een afname moet een vragenlijst worden ingevuld, met onder meer vragen over gezondheidstoestand, medicijngebruik, recente medische behandelingen en levensstijl. Voorts wordt de bloeddruk en het hemoglobinegehalte ("ijzer") gemeten. Doel hiervan is om te kijken of de donor gezond genoeg is om bloed te kunnen en mogen geven.

Na deze keuring volgt de afname: de donor neemt plaats in een afnamestoel of -bed en er wordt een naald aangebracht in de ader die aan de binnenkant van de elleboogsplooi te vinden is. Het bloed stroomt via een slangetje in een plastic zak. Het duurt zeven tot twaalf minuten, voordat de zak vol is en er precies een halve liter afgenomen is. Het doneren van bloed is niet pijnlijk: een donor voelt de prik in de arm, maar dit gevoel ebt al na enige seconden weg, waarna men wacht totdat de halve liter afgenomen is. In België wordt er 400 ml of 470 ml afgenomen, afhankelijk van de lengte en het gewicht van de donor.

Na de donatie

In het algemeen heeft een bloeddonatie weinig effect op het functioneren. Donoren wordt wel verzocht om na de afname nog even te rusten en wat te drinken: men kan zich direct na de afname wat duizelig voelen. Ook kan men de ervaring hebben dat men zich de rest van de dag wat "flauw" voelt. Inspannend werk of zwaar sporten kan dan beter vermeden worden de eerste 12 uur na de afname.

Het lichaam gaat na afname weer nieuw bloed aanmaken. Het volume van het bloedplasma is na ongeveer 12 uur weer op het oude peil, het bloedplasma en de bloedplaatjes zijn binnen enkele dagen aangevuld, de rode bloedlichaampjes zijn na enkele weken vervangen, en het ijzergehalte is na circa twee maanden hersteld.

Verwerking van het bloed

Vóór dat het afgestane bloed gebruikt wordt, wordt dit altijd op een aantal infectieziekten getest, waaronder (HIV (oftewel AIDS), hepatitis B, hepatitis C (twee varianten van geelzucht), HTLV, lues oftewel syfilis enz). Het afgestane bloed, wordt tegenwoordig altijd eerst bewerkt voordat het aan een patiënt gegeven wordt. Het wordt meestal gesplitst in verschillende onderdelen, onder andere de rode bloedcellen, de bloedplaatjes

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

MAJLIS KHUDDAM-UL-AHMADIYYA BELGIË/BELGIQUE

*Hervorming van de naties is onmogelijk zonder de hervorming van de jongeren
Réformation des nations est impossible sans la reformation des jeunes*

en het bloedplasma. Al deze onderdelen kunnen aan verschillende patiënten gegeven worden, die precies dat onderdeel nodig hebben. Deze bloedonderdelen worden aangeduid met de term "bloedproduct".

Soorten donaties

1. Volbloed

De meeste donoren bij de bloedbank geven volbloed. Dat wil zeggen, dat zij een halve liter bloed afgeven tijdens hun donatie. Dit bloed wordt tegenwoordig niet meer in de oorspronkelijke samenstelling aan een patiënt gegeven, het wordt op het laboratorium in de verschillende onderdelen gescheiden voor verschillende toepassingen.

2. Plasma

Verder zijn er ook plasmadonoren. Deze geven via een speciale techniek alleen hun bloedplasma af. De rode en witte bloedcellen en de bloedplaatjes worden tijdens deze donatie niet afgenomen.

Niet iedereen kan plasmadonor worden. Er is veel behoefte aan rode bloedcellen van bloedgroep 0, dus heeft men van bloeddonoren met deze bloedgroep liever een gewone bloeddonatie. Bovendien moeten de bloedvaten van plasmadonoren goed aan te prikken zijn, anders mislukt de donatie.

Hierboven werd reeds beschreven dat het enige tijd duurt voor het ijzergehalte weer op peil is bij een volbloeddonatie. Het ijzer is een belangrijk bestanddeel van hemoglobine, dat zich in de rode bloedlichaampjes bevindt. Omdat men de rode bloedlichaampjes bij plasmadonatie niet kwijtraakt, herstelt men sneller van de plasmadonatie.

3. Bloedplaatjes

Tenslotte zijn er ook donoren van bloedplaatjes. Via eenzelfde soort speciale techniek als bij de plasmaafname wordt bij hen alleen een bepaalde hoeveelheid bloedplaatjes afgenomen. Er zijn niet zoveel donoren die alleen bloedplaatjes geven, omdat dat gelukkig niet vaak nodig is. Ook voor het doneren van bloedplaatjes moeten de bloedvaten goed aan te prikken zijn, omdat de donatie lang duurt: zo'n vijftig minuten tot een uur.

Wie kan bloed geven?

In principe kan iedere gezonde persoon tussen de 18 en 65 jaar bloed geven. Wel gaat de veiligheid van het bloed voor alles. Mensen kunnen uitgesloten worden als donor als de veiligheid van het donorbloed niet 100% gegarandeerd is.

Epidemiologische gegevens van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid tonen aan dat tatoeages, piercings of wisselende of homoseksuele contacten het risico op HIV en andere door bloed overdraagbare infecties aanzienlijk verhogen. Als uit de medische vragenlijst van een kandidaat-donor blijkt dat er een risico is op overdracht van besmettelijke aandoeningen zoals aids of hepatitis, zal de donor geweigerd worden.

De selectiecriteria voor bloedgevers bepaalt het Rode Kruis in alle objectiviteit op basis van statistische gegevens. Om kwaliteitsbloed te kunnen leveren, sluiten we alle mogelijke risicofactoren uit om de veiligheid van het bloed te maximaliseren. Daarbij vellen we geen oordeel over de geaardheid of het gedrag van kandidaat-bloedgevers.

Ook mensen die bepaalde geneesmiddelen innemen, bepaalde vaccinaties hebben toegediend gekregen, aan bepaalde ziektes lijden, allergisch of koortsig zijn, kunnen geweigerd worden.

Wil je weten of je in aanmerking komt om donor te worden? Surf dan naar de website en doe de donorzelftest:
<http://www.rodekruis.be/wat-kan-ijj-doen/geef-bloed/mag-ik-bloed-geven/donorzelftest/>

MKA en de Rode Kruis dankt iedereen die omwille van verhoogd risicogedrag zich onthoudt van bloed, bloedplaatjes of plasma geven. Voor meer informatie kunt u surfen naar de onderstaande websites:

<http://www.rodekruis.be>

<http://www.croix-rouge.be/>